

2014. godina kroz našu prizmu

Godišnji izvještaj

Gradanska alijansa

Civic Alliance – Aleanca cytetare

2014. godina kroz našu prizmu

Gradanska alijansa

Civic Alliance – Aleanca qytetare

www.gamn.org

Godišnji izvještaj

Podgorica, februar 2015. godine

Građanska alijansa
Civic Alliance - Aleancë qytetare

Za izdavača

Boris Raonić

Urednik

Darko Ivanović

Autori izvještaja

GA tim

Lektura i prevod

Jelena Vukoslavović Ristović

Dizajn i priprema za štampu

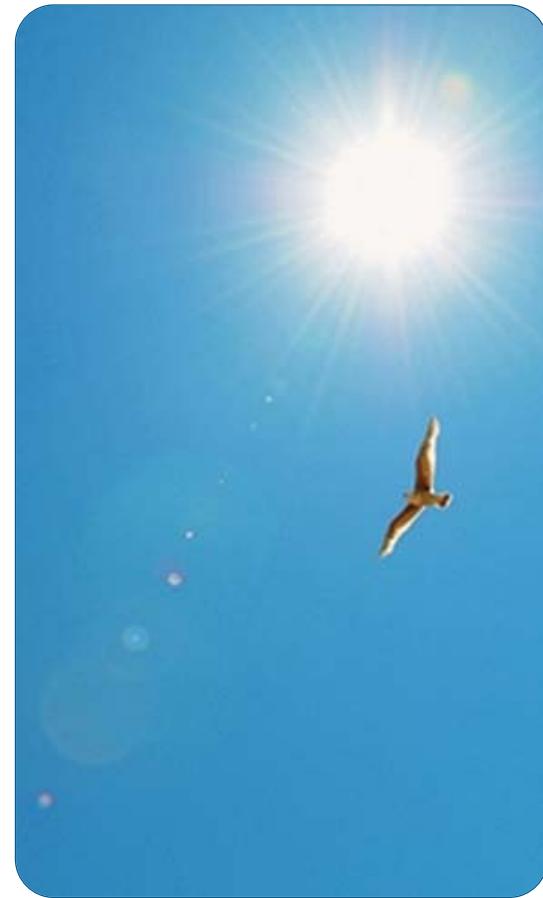
Blažo Crvenica

Štampa

Copy Center, Podgorica

Tiraž

400

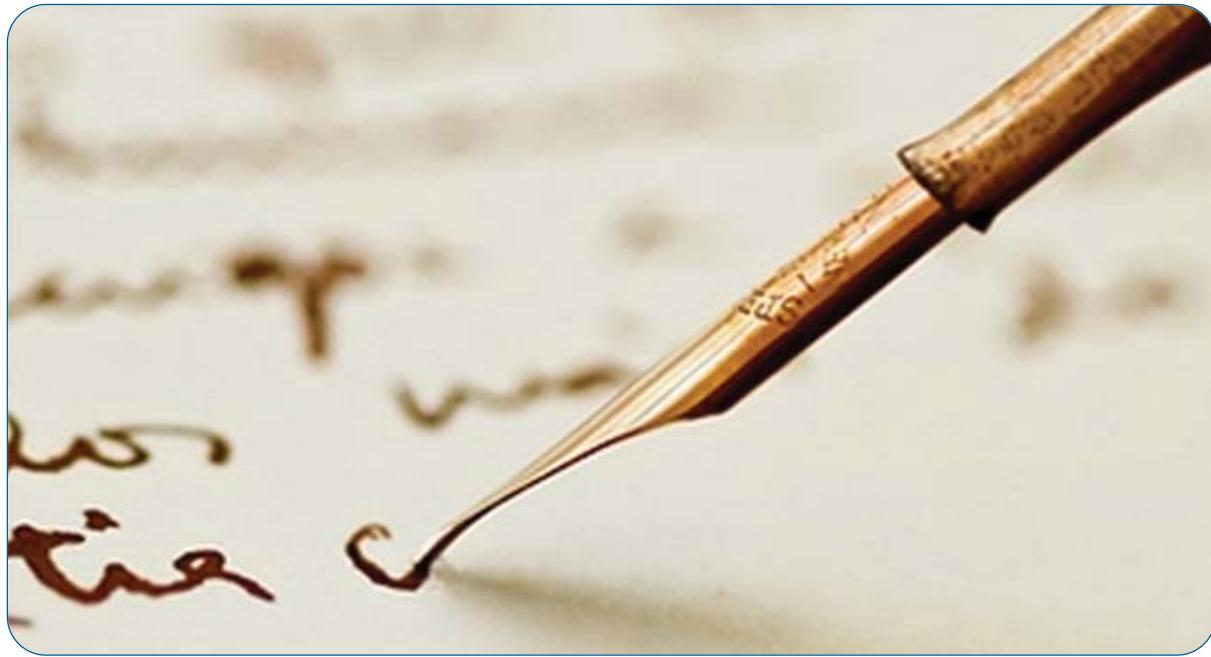

Navođenje i korišćenje informacija iz ovog izvještaja u neprofitnim publikacijama ili sredstvima javnog informisanja, u svrhu informisanja građana, kao i korišćenje za druge nekomercijalne svrhe, dozvoljeno je, uz obavezno navođenje izvora i vlasnika autorskog prava.

Korišćenje materijala u bilo koje druge svrhe nije dopušteno bez prethodnog odobrenja Građanske alijanse.

Sadržaj

◆ <i>Uvod</i>	4
<i>STRATEGIJA, PROGRAMI, ADMINISTRACIJA, KOMUNIKACIJA</i>	6
<i>Boris Raonić, predsjednik GA</i>	
◆ <i>Godina afirmacije, saradnje i širenja.....</i>	7
<i>Ajša Hadžibegović, programska direktorica GA</i>	
◆ <i>Građansko društvo - naš i vaš cilj</i>	9
<i>Edina Hasanaga Čobaj, izvršna direktorica GA</i>	
◆ <i>Efikasna uprava, transparentne finansije, humanost i filantropija u praksi</i>	11
<i>NAŠI PROGRAMI</i>	13
<i>Milan Radović, koordinator programa ljudskih prava</i>	
◆ <i>Ljudska prava kao obaveza, nikako privilegija</i>	14
<i>Zoran Vujičić, koordinator programa vladavine prava</i>	
◆ <i>Vladavina prava za efikasniji sistem i zadovoljne građane.....</i>	18
<i>Marina Bauk, koordinatorka medijskih programa i Milica Đokđurić, urednica medijskih programa</i>	
◆ <i>Medijski program: oslonac građana, pionirski poduhvati</i>	22
<i>Sanja Rašović i Edin Koljenović, Koordinatori programa dobrog upravljanja</i>	
◆ <i>Dobro upravljanje - efikasno, odgovorno, transparentno - regionalno povezani</i>	27
◆ <i>Prihodi i rashodi.....</i>	34
◆ <i>Donatori</i>	35
◆ <i>Partneri.....</i>	36
◆ <i>GA tim.....</i>	37

Poštovani prijatelji,

Pred vama je pregled 2014. godine, sačinjen od strane zaposlenih u Građanskoj alijansi, organizacije koja polaže mnogo u transparentnost svog rada i kvalitetnu komunikaciju sa svim partnerima.

Naše najveće dostignuće jeste to što smo uspjeli opstati kao održiv, profesionalan, nepristrasan i principijelan tim, koji u društvu opterećenom brojnim podjelama i ekonomskom krizom, nije stao ni na jednu stranu crnogorskih podjela, a ipak opstao kao jedan od nekoliko najvećih NVO-a u državi.

Uspjeli smo da uporedo sa brojnim aktivnostima, podržimo brojne partnere van Glavnog grada, ostvarimo brojne regionalne kontakte i projekte, a u mjeri maksimalnog mogućeg, poštovali smo principe rada Zelene kancelarije i bili relevantan sagovornik medijima u prosjeku skoro tri puta dnevno.

Zajednički imenitelj svih naših aktivnosti i programa ostao je Građanin. Posvetili smo se zaštiti njegovih prava, pomagali u rješavanju svakodnevnih životnih problema, posebno onih, nerijetkih koji ne mogu ispratiti tempo promjena crnogorskog zakonskog i institucionalnog okvira u sklopu integracija sa tekovinama Evropske unije.

Ovaj pregled prethodne godine neće obuhvatiti sve što smo radili 2014., već samo naglasiti neka ključna dostignuća, sa željom da na konkretnim primjerima pokaže koliko poštujemo našu misiju, mandat i strateški plan i ne lutamo u oblastima za koje postoji donatorsko i medijsko interesovanje, a za koje nemamo neophodnu ekspertizu.

Za gotovo sve naše programe, 2014. godina značila je ekspanziju i napredak. To možete pročitati na narednim stranama, a ponekad je toliko toga urađeno da nam ostaje samo nabrajati. Zato će biti i fotografije koja odvlači pažnju od ključnih dostignuća. Ono što se neće naći u izvještaju je ono što se ne može prenijeti na papiru. To su emocije koje vidimo u očima onih koji su zahvaljujući našim naporima ostvarili svoja, često najosnovnija ljudska prava, priglavivši GA kao simbol, toplinu, kao osobu. Kao tim koji čini jedno.

Zato je ovo iza nas godina Tima koji je objedinio mnoge, a oko jednog cilja - okupio sve. Cilja da stvorimo društvo jednakosti, blagostanja u ambijentu poštovanja ljudskih prava, suživota i napretka.

Za one koji ga osjećaju i žive, nije nedostizan.

Srdačno,
tim Građanske alijanse

g o d i š n j i i z v j e š t a j

Gradanska alijansa

Civic Alliance – Aleanca cytetare

*Strategija
Programi
Administracija
Komunikacija*

Godina afirmacije, saradnje i širenja

Boris Raonić
predsjednik GA

 boris@gamn.org
 Boris Raonic
 @BorisRaonic
 Boris Raonic

Za Građansku aliansu, 2014. godina, bila je godina pune afirmacije. Posvetili smo je doprinosu u ubrzaju reformi, uspješnog rada svih institucija i evropskih integracija. Koordinatori programa prepoznati su u javnosti kao nezaobilazni partneri u oblastima kojima se bave. Pokazali smo javnosti kako se može djelovati i pri tome se isključivo služiti činjenicama, misliti autonomno i baštiniti osnovne vrijednosti na kojima počiva ideja evropskih integracija. Naši predstavnici u Savjetu RTCG, Komisiji za napade na novinare, Etičkom odboru Uprave policije, Operativnom timu za sprovođenje Komunikacione strategije evropskih integracija, brojnim radnim grupama za izradu Zakona, skupštinskim Odborima, pokazali su kako se može neostrašćeno unaprijediti stanje i principijelno djelovati. Posebno smo ponosni na to što smo 2014. godine formirali Savjet Građanske alianse, koji čine najugledniji profesionalci iz oblasti kojima se bavimo, ljudi od integriteta, što će nam dodatno olakšati kvalitetno planiranje i realizaciju aktivnosti.

Ponosni smo na dodatno unaprijeđene odnose i konstruktivnu saradnju sa svim državnim institucijama sa kojima imamo dodirne tačke u radu, sa svim političkim partijama i neostrašćenim dijelom civilnog sektora. I 2014. godine, građani su prepoznali naš pristup, pa smo imali povećan broj obraćanja građana da budemo posrednik u rješavanju njihovih problema i nadležnih institucija.

Ovakvim pristupom, utvrdili smo poziciju jedne od najvećih i najuticajnijih NVO-a u zemlji, kako po broju zaposlenih, javnim istupima, budžetskim sredstvima i broju prepoznatljivih lica na javnoj sceni.

Sa zadovoljstvom i ističemo činjenicu što među petnaestak zaposlenih imamo sastav koji odgovara strukturi na nivou države, imajući u vidu rodnu, etničku, vjersku, ideoološku, geografsku i druge pripadnosti. Svi oni prepoznati su kao krajnje nepristrasni i najprofesionalniji u svojim oblastima. Prošle godine, utvrdili smo našu stratešku smjernicu u diversifikovanju donatorske lepeze, kako bi se i na taj način dodatno utvrdila naša neutralnost. Podjednak udio u tom smislu imaju međunarodne organizacije, privatne fondacije, ambasade, pa čak jednim malim dijelom i država Crna Gora, iako je njen sistem finansiranja NVO sektora u osmišljenom rasulu, na šta i dalje prilježno ukazujemo.

Obećavamo da će svi uposleni u GA i 2015. godine biti nosioci javnog interesa, inicijatori uspostavljanja prakse društvenog dijaloga, kreatori pozitivnih pomaka za dobrobit društva u cjelini.

Gradansko društvo - naš i vaš cilj

Ajsa Hadžibegović
programska direktorica GA

ajsa@gamn.org
[Ajsa Hadzibegovic](#)
[@AjsaH](#)
[Ajsa Hadzibegovic](#)

Građanska alijansa je tokom 2014. godine razvijala i realizovala programe u skladu sa novim strateškim planom za period do 2016. Prioritete smo birali vođeni vizijom Crne Gore kao građanskog i demokratskog društva, zasnovanog na vladavini prava, koja je punopravna članica Evropske Unije (Strateški plan na: www.gamn.org/dokumenti.html).

Tako smo tokom prošle godine radili na građanskim inicijativama i prijavama vezanim za slučajeve kršenja ljudskih prava, korupcije i neefikasnosti državnih organa, ali u isto vrijeme i na povećanju spremnosti i efikasnosti državnih organa u cilju pružanja kvalitetnih usluga i procesuiranja građanskih prijava u ovim oblastima. Poseban fokus stavili smo na stimulisanje javnog dijaloga i poboljšanje stručnih kapaciteta društvenih lidera u oblastima vladavine prava, ljudskih prava i demokratske političke kulture. Na realizaciji svih strateških ciljeva radili smo u saradnji sa organizacijama slične orientacije u Crnoj Gori i regionu, a ponosni smo na proširenu mrežu partnera, donatora i onih koji podržavaju naš rad.

Naš doprinos uspostavljanju građanskog društva vidimo u postignutim rezultatima u konkretnim slučajevima, gdje je identifikovano i ustanovljeno, a onda i otklonjeno kršenje ljudskih prava, korupcije i neefikasnosti državnih organa. Identifikovali smo i neefikasnosti i neusaglašenost u radu institucija sistema, a evidentan je i povećan broj građanskih prijava, na osnovu kojih smo

zajedničkim naporima uspijevali da promijenimo i do tada neadekvatan način funkcionisanja po-jedinih institucija. Tako smo na najdirektniji način građanima omogućili da iskustveno upoznaju koncept građanskog društva i da i sami doprinesu vladavini prava u Crnoj Gori. Takođe, u GA konstantno radimo na jačanju internih kapaciteta za realizaciju programa u skladu sa vrijednostima koje baštinimo, kao i u širenju mreže aktivista voljnih da svojim angažmanom direktno rade na pozitivnim promjenama u društvu. Rad na unaprijeđenju sopstvenih kompetencija na svim ovim poljima, smatramo obavezom i odgovornim odnosom prema građanima u čije ime često nastupamo.

Značajne promjene su primjetne u svim oblastima koje su nam u fokusu, a više o tome pročitajte u poglavljima koja slijede. U narednom periodu, čeka nas podjednako puno napornog rada i iza-zova kako bismo zajednički izgradili društvo kakvom težimo – puno razloga da i dalje sarađujete sa nama.

Efikasna uprava, transparentne finansije, humanost i filantropija u praksi

Edina Hasanaga Čobaj
izvršna direktorica GA

 edina@gamn.org
 [Edina Hasanaga Cobaj](#)

Nakon stabilne finansijske godine, uspostavljanja partnerskih odnosa sa raznim donatorima, NVO-ima u Crnoj Gori i inostranstvu, Građanska alijansa odlučila je da ide korak dalje u realizaciji svoje misije.

Kao organizacija koja svakodnevno dolazi u kontakt sa ljudima koji imaju različite probleme, tim GA je tokom čitave prošle godine pomagao, u okviru svojih mogućnosti, licima koja su bila u nevolji zbog finansijske situacije, zdrastvenih problema i svega onog što muči prosječnog crnogorskog građanina.

Tako smo više puta poklonili pribore i školske knjige djeci čiji ih roditelji nijesu mogli priuštiti, donirali novac za djecu sa smetnjama u razvoju, slali poklone djeci iz Bijele, poklonili kompjuter samohranoj majci kojoj je to bilo neophodno, učestvovali smo u raznim školskim i dječijim akcijama, plaćali put za liječenje osobe koja nije dobila podršku od našeg zdravstvenog sistema, pomogli crnogorskom Olimpijcu, učestvovali u više humanitarnih akcija, ali i pomagali nevladinim organizacijama koje su imale konkretne aktivnosti humanitarnog ili ekološkog karaktera, pružali pomoći kampu na Koniku. Primjera je mnogo, a naveli smo samo par njih.

U prostorijama GA i njenom svakodnevnom radu vodi nas i takozvana ideja zelene i efikasne kancelarije. Svakog radnog dana svako od nas donosi na desetine odluka koje utiču na ova pitanja. Odluke se odnose na recikliranja papira, dvostrano korišćenja papira, ponovnu upotrebu kertridža, pa do onih većih odluka kao što je kupovina energetski efikasne opreme za grijanje i hlađenje.

Uvođenjem ovih ideja i navika radimo istovremeno na osnaživanju ekološke svijesti i timskog duha koji podstiče zaposlene da se ponašaju ekološki odgovorno.

Tokom nedjeljnih sastanaka, tim GA došao je na ideju, koja je jednoglasno usvojena, a to je da osnuje fond unutar organizacije, u okviru kojeg bi svi zaposleni na mjesecnom nivou opredjeljivali određenu sumu novca, u zavisnosti od ličnih mogućnosti i senzibiliteta, koji bi se usmjeravao u humanitarne svrhe. Na taj način, naša misija dobija puni smisao a ovakav mali doprinos Građanske alijanse društvu, nas čini srećnim.

Naši programi

Gradanska alijansa

Civic Alliance - Aleanca qytetare

Ljudska prava kao obaveza, nikako privilegija

Milan Radović
koordinator programa ljudskih prava

 milan@gamn.org
 @MilanGAMN

Program ljudskih prava je i tokom 2014. godine nastavio da doprinosi izgradnji većeg stepena zaštite i poštovanja ljudskih prava. U našem fokusu bile su teme manjinskih prava, zaštite od torture, proces suočavanja sa prošlošću, govor mržnje, sloboda izražavanja, pravo na mirna okupljanja, status raseljenih, ekonomski i socijalni prava, praćenje implementacije zakona i učešće u njihovoj izmjeni, praćenje sprovođenja strategija i akcionalih planova, edukacija o ljudskim pravima, saradnja i umrežavanje.

Tokom 2014. godine ukazali smo na jedan od najvažnijih problema: izostanak efikasnih, hitnih, djelotvornih i nezavisnih istraga i reakcija nadležnih državnih institucija po prijavama građana. U okviru programa ljudskih prava, kroz rad GA i njenu članicu Inicijativu mladih za ljudska prava (YIHR), tokom prošle godine radili smo na sljedećim projektima samostalno ili sa partnerima:

1. Monitoring građanskog društva za sprovođenje Nacionalne strategije za integraciju Roma i Aktionog plana Dekade inkluzije Roma u Crnoj Gori, za 2012. i 2013. godinu. Nosilac projekta bila je GA, a projekat je realizovan u saradnji sa Udruženjem Egipćana, Centrom za romske inicijative, Forumom MNE i NVO "RUŽA". Projekat je podržao Sekretarijat Fondacije Dekada inkluzije Roma u saradnji sa programom Fondacije za otvoreno društvo „Najbolja iskorišćenost EU fondova za Rome“;

2. Regionalni projekat „Izgradnja društava bez torture i nekažnjivosti na Zapadnom Balkanu“. Nositelj projekta je YIHR Crna Gora, a u realizaciji projekta učestvuju partneri YIHR Srbija, ARCT Albanija i IRCT Danska. Projekat je podržala EU;
3. „Osnaživanje kapaciteta organizacija civilnog društva za učešće u UPR procesu“. Nositelj projekta je NVO CEDEM a projekat se realizuje uz podršku Balkanskog fonda za demokratiju.
4. „Izgradnja kapaciteta za jačanje crnogorskog sistema azila i upravljanja migracijama“. Nositelj projekta je NVO CEDEM a projekat se realizuje uz podršku MATRA programa Ambasade Holandije u Beogradu.

Značajan broj aktivnosti koje smo realizovali tokom 2014. godine nijesu bile samo projektne aktivnosti. Pratili smo i učestvovali u radu Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore. Već tradicionalno, organizovali smo obilježavanje Međunarodnog dana ljudskih prava. Tema kojoj smo posvetili 10. decembra 2014. godine bila je „Pristupačnost i lica sa invaliditetom“. U okviru agende za obilježavanje ovog važnog datuma, organizovali smo konferenciju u Skupštini Crne Gore, posjetu centru „1. jun“, humanitarnu fudbalsku utakmicu između predstavnika Crne Gore koji se bore za ljudska prava i predstavnika međunarodne zajednice i donirali prikupljena sredstva djeci sa teškoćama u razvoju za hiporehabilitacioni tretman, kao i zajedničku akciju mladih predstavnika političkih stranaka. Oni su, u sklopu naše inicijative potpisali saopštenje kojim su ukazali na važnost ljudskih prava u politici.

fonske linije i putem e-maila. Tokom 2014. godine dali smo besplatne pravne savjete za više od stotinu slučajeva. Takođe, posjetili smo mnoge od njih. Veliki broj zatvorenih institucija otvorile su nam vrata, pa smo razgovarali sa licima lišenim slobode, studentima, pacijentima, porodicama žrtava kršenja ljudskih prava, stanovnicima neformalnih naselja, prije svega Romima i Egipćanima. Informacije dobijene na ovaj način definisali smo u preporuke za nadležne institucije, ali smo nastojali i da one postanu dio novih zakonskih rješenja.

Milan Radović, koordinator programa ljudskih prava u GA izabran je za člana Savjeta Radio i Televizije Crne Gore (RTCG) i bio je član radne grupe koju je formiralo Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, čiji je zadatak bio da pripremi prijedlog izmjena Zakona o manjinskim pravima i slobodama. Izmjene Zakona, između ostalog, tiču se i funkcionalisanja Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava. Prijedlogom Zakona predviđeno je da Fond ubuduće funkcioniše na zakonit i transparentan način i bez konflikta interesa, na šta su ukazivali Državna revizorska institucija, Upravni sud, pojedini članovi UO Fonda, Evropska komisija, NVO, mediji i drugi.

Kroz program ljudskih prava nastavili smo da aktivno participiramo u procesu Univerzalnog periodičnog stanja ljudskih prava (UPR). Milan Radović je i član UPR radne grupe kojom koordiniraju Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava. Cilj Radne grupe jeste priprema izvještaja o realizaciji Akcionog plana definisanog na osnovu preporuka koje je Crna Gora dobila u drugom UPR ciklusu.

Partneri u organizaciji obilježavanja Međunarodnog dana ljudskih prava bili su Institucija zaštitnika ljudskih prava i sloboda, Odbor za ljudska prava i slobode, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i OEBS.

Gradska alijansa je u svom radu zadržala neposrednu komunikaciju sa građanima i žrtvama kršenja ljudskih prava. Naša kancelarija bila je dostupna svima tokom cijele godine, a veliki broj ljudi obratio nam se i preko SOS tele-

U saradnji sa NVO CEDEM dostavili smo Komitetu za ljudska prava preporuke u vezi sa inicijalnim izvještajem Crne Gore o primjeni Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima. Komitet je usvojio veći dio preporuka. U preporukama dostavljenim Komitetu posebno smo ukazali na značaj razmatranja djelotvornosti ustavne žalbe kao mehanizma zaštite ustavnih prava i sloboda, kao i djelotvornosti mehanizama zaštite od diskriminacije, koji još uvijek nisu efikasni u svim slučajevima povrede ravnopravnosti. Osim toga, preporučili smo da država dostavi podatke koji se odnose na procesuiranje ratnih zločina i zaštitu prava žrtava tih zločina; položaj pritvorenika/ca, posebno onih koji su korisnici/ce psihoaktivnih supstanci, kao i lica koja su smještena u psihijatrijskim ustanovama; procesuiranje slučajeva torture od strane policijskih službenika, te procesuiranje napada na ličnost i imovinu novinara/ki. Posebno smo ukazali i na položaj manjinskih zajednica, posebno romske i egićanske zajednice, u odnosu na djelotvoran pristup besplatnoj pravnoj pomoći, obezbjeđivanje sudskog tumača za romski jezik i procesuiranje slučajeva dječjeg rada i prisilnih i ranih brakova.

U saradnji sa još 14 nevladinih organizacija iz Crne Gore dostavili smo preporuke i informacije Komitetu za ekonomski, socijalni i kulturni prava. Tom prilikom, ukazali smo na prava pacijenata Specijalne bolnice za psihijatriju u Dobroti i dostavili smo informacije o stanju u Fondu za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava. Oba pitanja i preporuke Komitet je razmatrao, prihvatio i akcentovao u svom izvještaju i definisao preporuke državnim institucijama.

Ustavni sud je po našoj inicijativi pokrenuo postupak za ocjenu ustavnosti odredbi čl. 10, 11. i 26. Zakona o javnim okupljanjima i donio odluku da zbog toga što ti članovi „nijesu u saglasnosti sa Ustavom Crne Gore i Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda“ prestaju da važe. Pomenuti članovi su suprotno Ustavu ograničavali pravo na mirno okupljanje, prije svega, jer su dozvoljavali Upravi policije da zabrani mirna okupljanja i to je činjeno preko 200 puta tokom jedne godine.

Nastavili smo i osnažili saradnju sa državnim institucijama. Između ostalih, sarađivali smo sa: Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda, Odborom za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, Ministarstvom za ljudska i manjinska prava, Ministarstvom vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstvom pravde, Ministarstvom unutrašnjih poslova, Zavodom za izvršenje krivičnih sankcija, Upravom policije. Sarađivali smo i sa međunarodnim organizacijama: UN Komitetom za ljudska prava, UN agencijama u Crnoj Gori, Evropskom komisijom i OEBS-om.

Vladavina prava za efikasniji sistem i zadovoljne građane

Zoran Vujičić

koordinator programa vladavine prava

 zoran@gamm.org
 [Zoran Vujičić](#)
 [@ZokiVujičić](#)
 [Zoran Vujičić](#)

Pravna sigurnost jedan je od temeljnih zahtjeva vladavine prava, a pravo i pravda su za običnog građanina, naročito u interakciji sa državnim institucijama, od suštinske važnosti. Zbog toga, višegodišnja kontrola rada sudskog sistema rezultira time da sve dublje ulazimo u suštinu problema a sve sa ciljem da unaprijedimo i pomognemo institucijama da bolje rade svoj posao, koji u krajnjem imaju zadovoljnog građanina. Nakon monitoringa rada sudova, GA je otisla stepenik dalje i jedna je od rijetkih, ako ne i jedina nevladina organizacija, koja je pokušala da uđe u srž problema koji nesumnjivo opterećuje sudsku vlast u krivičnoj materiji a tiče se kvaliteta presuđivanja, konzistentnosti sudske odluke i ujednačenosti sudske prakse.

Projekat koji je bio usmjeren stručnoj javnosti istovremeno je parametar povjerenja građana u sudstvo. Projektni tim analizirao je 14 odluka Apelacionog suda, te 21 odluku viših sudova. Izvještaj je pokazao da je u odnosu na sve obrađene predmete najveći broj njih ukinut usled bitne povrede pravila krivičnog postupka a odnose se na to da je "izreka presude nerazumljiva, protivurječna sama sebi ili ako presuda nema uopšte razloga". Takođe, zbog sveobuhvatnosti projekta smo sprovedli anketu među različitim procesnim i društvenim akterima o stepenu ujednačenosti sudske prakse (sudije, advokati, tužioci, akademski sektor, NVO). Rezultati su pokazali opravdanost realizacije ovog projekta. Na anketu je odgovorilo 52 sudija. Naime, na opšte pitanje da li u Crnoj Gori postoji problem neujednačene sudske prakse i u kojoj mjeri ona može uticati na predvidljivost ishoda

suđenja i pravnu sigurnost građana, svega 9,6% sudija su konstatovali da ne postoji problem neujednačene sudske prakse, 58% njih direktno su kazali da problem postoji, oko 25% je reklo da to u velikoj, značajnoj ili određenoj mjeri utiče na ishod suđenja, dok šest odsto ispitanika smatra da postoji problem, ali samo u dijelu kaznene politike.

Vrhovni sud trebalo bi da ima ključnu ulogu u ujednačavanju sudske prakse i kao takav mora biti pro-aktivan, a ne samo nedodirljivi vrhovni autoritet. Međutim, isto tako je izvjesno da agilnost nižestepenih sudova umnogome opredjeljuje aktivnost Vrhovnog suda koji ne može biti detektor svih nejasnoća i dilema u primjeni krivičnog prava, materijalnog i procesnog. Međutim, kao i nebrojeno puta do sada, ukazujemo na činjenicu da ovaj proces ne počinje izborom na sudsku funkciju, već predstavlja kontinuirani zadatak svih institucija koje edukuju kadrove za pravosuđe – od univerziteta, preko neformalnih oblika obuke i usavršavanja, do svakodnevne aktivnosti Centra za edukaciju, nosilaca pravosudne funkcije i njegovih partnera. Rezultate istraživanja možete pogledati na ovom linku: <http://www.gamn.org/images/docs/cg/izvjestaj-o-uskladjenosti-sudske-prakse-2014.pdf>

Tokom 2014. godine, bili smo partneri u realizaciji projekta „Karakteristike postupanja u predmetima organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina“. Opšti utisak je da su naznačeni predmeti još uvijek izazov za crnogorsko pravosuđe, naročito ako se ima u vidu broj predmeta u radu, broj ukinutih odluka i broj neriješenih predmeta (koji su još uvijek procentualno visoki), te u narednom periodu treba ojačati resurse pravosudnih institucija. Ovo prvenstveno iz razloga što se još uvijek nameće dilema o tome koji organ i u kojoj fazi postupka je počinio propust u radu i doprinio nekažnjivosti ili opstrukciji u postupanju. U jednom od ovih predmeta to je bilo još evidentnije, kada se poslije pokretanja cijelog pravosudnog aparata, uslijed nedostatka dokaza na samom suđenju, odustalo od daljeg gonjenja. http://www.gamn.org/images/docs/cg/karakteristike_postupanja_u_predmetima_organizovanog_kriminala_korupcije_te_rorizma_i_ratnih_zlocina.pdf

Prošle godine objavili smo vodič "Građani i sistem". Publikacija je vodič kroz crnogorsku zbilju i podsjetnik na vrijeme kada su svi bili jednaki, samo su neki „bili jednakiji od drugih“. Ovo su slučajevi sa kojima se svakodnevno susrijećemo i koje je pred nas iznijela upotreba elementarnog instrumenta demokratije - građanskog aktivizma. Ovaj vodič sastoji se od priča koje smo, preko naših programa stavili na uvid javnosti i ukazivali na kršenje elementarnih ljudskih prava, prateći reakcije države i onih koji u sistemu odlučuju. <http://www.gamn.org/images/docs/cg/gradjani-i-sistem.pdf>

Građanska alijansa je u saradnji sa Udruženjem sudija Crne Gore drugu godinu zaredom radila istraživanje javnog mnjenja i sudija o stanju u sudstvu. Izvještaj je dio aktivnosti koji je predviđen Akcionim planom za poglavlje 23. Pravosuđe i temeljna prava, u

dijelu jačanje nezavisnosti pravosuđa koji se sprovodi u kontinuitetu. Generalna ocjena istraživanja jeste da je palo povjerenje u sudstvo u odnosu na prošlogodišnje istraživanje, kako sa aspekta građana tako i sudija. Veliki je jaz između stavova građana i sudija o stanju u sudstvu. Svoj stav o stanju u sudstvu, sudije su bazirali na 85% pozitivnih odgovora. Na direktno pitanje, 46,3% sudija smatra da javnost ima povjerenje u sudstvo. Na pitanje kakvi su stavovi stranaka o radu suda, 44,3% sudija smatra da su dobri. Sa druge strane, građani u skoro 50% imaju negativan stav o sudstvu. Ono što još više brine je da građani smatraju u skoro 48% da sudije nikada ili skoro nikada ne sude po zakonu. Ukipanje presuda u najznačajnijim predmetima pred instanciono višim sudovima, neusaglašena sudska praksa, odsustvo vertikalne komunikacije sa jedne strane i kritički odnos medija, nepoznavanje procesnih pravila sa druge strane su jednim dijelom uticali da ove godine nepovjerenje i pesimizam budu glavne odlike rezultata ovog istraživanja. Istraživanje možete preuzeti na linku: <http://www.gamn.org/images/docs/cg/izvjestaj-sudski-sistem.pdf>

Svi nalazi monitoringa projekata su predstavljeni nadležnim institucijama, u cilju pribavljanja njihovih stavova i odgovora.

Zoran Vujičić, koordinator programa vladavine prava, izabran je 2014. godine za člana Etičkog odbora Policije. Već nakon godinu dana od usvajanja Akcionih planova za poglavlja 23. i 24. pokazale su se sve slabosti sistema. Kašnjenja u usvajanju i realizovanim mjerama za 2014. godinu pokazali su manjak vertikalne i horizontalne komunikacije između različitih i istih državnih organa - na koje godinama ukazujemo. Manjak kvalitetnog i stručnog kadra koji se često pokrivaju improvizacijama loš su i pogrešan način da sistem postane bolji. Političke partije u prethodnom periodu nisu mogle da se izdignu iznad partijskih interesa pa su često značajni zakoni ili izbori ključnih lica u sudske vlasti bili predmet opstrukcije, što dodatno usporava put Crne Gore ka EU.

Ogromni su izazovi pred državom u narednom periodu. Ukoliko se ne počne sa korjenitim promjenama u pristupu problemu, odnosno da aktiviramo svijest da sve ovo radimo zbog naše dobrobiti kako bi bili zemlja vladavine prava (a ne da kao loši đaci radimo samo što nam se kaže, uz odsustvo bilo kakve inicijative) put ka EU biće tunel bez naznaka svjetlosti. Građanska alijansa će pratiti put ka EU i preporukama i znanjem pokušati da nastavi sa politikom otvorene ruke institucijama, kako bi se izazovi u narednom periodu na kvalitetan i brži način premostili.

Medijski program: oslonac građana, pionirske poduhvati

**Marina Bauk
koordinatorka medijskih programa**

robin hud@gamn.org
 Marina Bauk
 @MarinaBauk
 Marina Bauk

**Milica Đokđurić
urednica medijskih programa**

robin hud@gamn.org
 Milica Djokdjuric
 @milicadjok

Ve godine, ekipa „Robin Huda“ rješavala je 61 od preko 200 primljenih prijava o problemima građana Crne Gore. Do danas, uspješno je okončano oko 50% slučajeva, dok preostale nastavljamo da pratimo do konačnog razrješenja, tako što opominjemo institucije da savjesnije obavljaju svoj posao, tražimo konkretnе odgovore i odgovornost u datim slučajevima. Tokom 2013. godine najviše pritužbi dobili smo sa sjevera Crne Gore, čak 45%, 31% problema dolazi iz Glavnog grada, dok je svaki četvrti prijavljeni nezadovoljni građanin sa juga. I tokom prošle godine, za pomoć su nam se obraćali čak i iz inostranstva.

Prije devet godina, krenuo je TV projekat "Robin Hood", sa novim pristupom TV izrazu. Pod sloganom "Vaša prva medijska pomoć", naš medijski tim godinama uspješno vrši medijaciju između institucija i građana i na vrlo praktičan način medij stavlja u službu onih kojima je to najpotrebnije, pospješujući građanski aktivizam. Institucije, naš je moto, moraju transparentnije funkcionišati i ispravljati greške na koje im građani ukažu. Bez velikih riječi, jednostavno, otvorili

smo vrata građanima i pružili im priliku da stvore TV emisiju i posredno je uređuju. Konstantno održavamo visoku gledanost i povjerenje gledalaca. Ugovor sa RTCG koji ima agencija Media N gage i koji nam omogućava da u sklopu programskih odrednica u produkciji Javnog servisa radimo na još jednoj sezoni ove popularne emisije, dokaz je da smo godinama na pravom putu - naš rad posvećen je građanima i od građana je prepoznat. Zadovoljstvo je veće što je naše autorstvo već treću godinu prepoznao i Javni servis.

Prošle godine, ekipa „Robin Huda“ postavila je u fokus javnosti gotovo 150 prijavljenih problema građana Crne Gore. Van etra, postarali smo se da gotovo duplo toliko problema nađe rješenje. Do sada je uspješno okončano oko 60% slučajeva, dok preostale nastavljamo da pratimo do konačnog razrješenja, tako što uporno opominjemo institucije da savjesnije obavljaju posao, tražimo konkretnе odgovore i odgovornost u datim slučajevima. Tokom 2014. godine, najviše pritužbi smo dobili sa sjevera Crne Gore, čak 40%, 30% problema dolazi iz Glavnog grada, dok je svaki treći prijavljeni nezadovoljni građanin sa juga. I tokom prošle godine, za pomoć su nam se obraćali i iz naše dijaspore, što dokazuje da smo gledani i preko satelita. Pristizale su pritužbe i putem elektronske pošte i pisama.

Radi što veće interakcije i plasiranja što više inicijativa, uveli smo tokom emisije i direktnu komunikaciju preko socijalnih mreža sa građanima, gdje gledaoci bez cenzure mogu da učestvuju u programu koristeći twitter hashtag [#robinhud](#).

Vremenom, TV projekat obuhvatao je sve širi dijapazon društvenih tema i zato smo se odlučili na novi korak - stvaranje online platforme www.erobin.me.

Na taj način, ojačali smo mehanizme kako bi se osigurao bolji angažman građana i kako bi aktivno uticali na institucije da efikasnije i transparentnije rade posao u ime svih nas. Za sada se na njemu nalazi samo dio od oko 1500 slučajeva predstavljenih za devet godina emisije, sa geomapiranim lokacijama na interaktivnoj mapi Crne Gore. Uskoro im pridružujemo mnoge druge, uključujući i dokumentaciju koja je u vezi sa odgovornim institucijama. Građani, registrovanjem i kreiranjem sopstvenih naloga mogu i na ovaj način prijavljivati svoje probleme sa institucijama sistema. Na ovaj način želimo da javnosti stavimo na uvid rezultat naših aktivnosti kao i da pospješimo transparentnost državnih i lokalnih organa vlasti, agencija, inspekcija, medicinskog, sudskog i ostalih sektora.

Tokom 2014. godine, platforma je bila vrlo posjećena, naročito u toku oktobra, a više od polovine pojetilaca vratili su se na ovu stranicu - 58,4%, dok je 43,6% bilo novih posjeta.

Online dio medijskog programa Građanske alijanse, portal E-Balkan, već četiri godine prilježno njeguje kritičko razmišljanje o aktuelnim dešavanjima i budućnosti, kao i regionalno pomirenje i saradnju. Portal ima već profilisanu publiku, koja redovno posjećuje stranice online novine kao i profile na društvenim mrežama –Twitter i Facebook. Svake godine nam se na putu kritičkog razmišljanja pridruže i novi mladi novinari istraživači koji se ne libe da upru perom na sve sistemske nedostatke. Tako smo i ove godine animirali sijaset mladih novinara i karikaturista koji su obogatili stranice našeg portala novim idejama.

Naš tim je istraživao i koliko su često mladi tema štampanih medija u Crnoj Gori, te koliko mediji zapravo poštuju prezumpciju nevinosti. Rezultati ukazuju na to da je izvještavanje o djeci/mladima marginalizovano u sva četiri dnevna lista. Teme koje se odnose na djecu/mlade smatrane su manje zanimljivima čitalačkoj publici, označene su kao nebitne, jer im se posvećuje manje novinskog prostora. Da se o djeci ne izvještava na pravi način govori činjenica da je najviše objavljenih članaka veličine osmine stranice i da je od pregledanih 997 članaka, takvih tekstova gotovo polovina (48%). Ono što takođe podupire tezu da je izvještavanje o djeci/mladima na margini je i podatak da je mali broj članaka na naslovnim stranicama. U svega 5% slučajeva, tekstovi o djeci/mladima su u ovom periodu bili na naslovnoj strani i to većina u negativnom kontekstu.

Jedna od najgledanijih emisija u ovoj sezoni koja je pokrenula lavinu reakcija bila je posvećena inficiranim bebama u bjelopoljskoj bolnici, sa jednim smrtnim ishodom. Istraživanja i informacije

sve one koje je zadesila nepravda, a žive ispod granice siromaštva te zato nijesu u mogućnosti da dobiju valjanu pravnu zaštitu na sudu.

Darko Ivanović, komunikacijski direktor Građanske alijanse aktivni je član "Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija", sa kojom u partnerstvu sprovodimo i projekat "Ugroženo novinarstvo: Reaguj!". U sklopu projekta ojačaćemo kapacitete svih članova Komisije i kroz brojne medijske alatke animirati građane da se uključe u kampanju. Krajem prošle godine, Ivanović je izabran i za člana Savjeta Agencije za elektronske medije.

Robinhudovci su naročito aktivni i u upravljačkim i nadzornim strukturama Sindikata medija, koji je praktično jedini oslonac obespravljenim crnogorskim novinarima, naročito ako se uzme u obzir činjenica da je finansijski položaj medija u Crnoj Gori sve gori, da je veliki broj u dugovima i pred stečajem, a da se teret krize prebacuje na zapošljene koji dobijaju otkaze ili im se nenajavljeni i bez obrazloženja smanjuju zarade.

koje smo godinama plasirali u javnost, a ticale su se alarmantnih situacija u zdravstvu, naše su svoje ishodište u zdravstvenoj aferi godine, koja je umnogome pokrenuta i preko naše inicijative. Pored Memoranduma o saradnji sa Unijom Slobodnih Sindikata, očekuje se i potpisivanje slične inicijative sa Advokatskom komorom, čiji će nam članovi značajno pomoći u prevazilaženju pravnih nedoumica na koje često nailazimo prilikom rješavanja problema građana. Advokati su takođe iskazali dobru volju da pruže besplatnu pravnu pomoć za

Medijski tim GA ojačala je prošle godine i grupa mladih volontera koji vrlo posvećeno peku zanat u našoj redakciji i uključeni u svim segmentima našeg rada.

I Ujedinjene nacije u Crnoj Gori su u izvještaju "Mapiranje mehanizama za participativni monitoring javnih politika u Crnoj Gori", istakle Robin Hud kao emisiju koja je primjer dobre prakse za korišćenje medija za građanski monitoring. Po svemu istaknutom, i u ovoj sezoni bili smo snažan partner građana i institucija sistema. Zvaničnim organima smo gotovo svakodnevno bili alarm, što upozorava da ne bi trebalo da zakasne sa sprovođenjem određenih mjer, dok smo građane direktno upućivali na one koji bi trebalo da riješe njihov problem. Obilazili smo teren i boravili u gotovo svakom čošku države i osluškivali teške ljudske sudbine, upirali prstom na neefikasnost institucija i uključivali ih u proces identifikacije problema i njihovog rješavanja. Socijalna komponenta našeg rada podrazumijevala je da zajednica nakon emitovanih priloga reaguje, humanitarno se angažuje i tako pomogne najugroženijima. Na našem devetogodišnjem putu transparentnosti na svim nivoima, Robin Hud je i u protekloj sezoni gazio smjelo, bez straha, političkih uticaja i filtriranja tema. Zato i jesmo kod građana i ključnih evropskih tijela prepoznati kao medijski program koji je odigrao važnu ulogu u procesu demokratizacije i razvoja crnogorskog društva.

Dobro upravljanje - efikasno, odgovorno, transparentno - regionalno povezani

Edin Koljenović
koordinator programa dobrog upravljanja

 edin@gamn.org
 [Edin Koljenovic](#)
 [@EdinKoljenovic](#)
 [Edin Koljenović](#)

Sanja Rašović

koordinatorka programa dobrog upravljanja

 sanjasanja55@gmail.com
 [Rašović Sanja](#)
 [@RasovicS](#)
 [Sanja Rasovic](#)

Građanska alijansa nastavila je i tokom 2014. godine promociju principa odgovornog i dobrog upravljanja državnim resursima kroz praćenje i monitoring rada institucija i javnih fukncionera. Odgovorno, transparentno i efikasno upravljanje resursima jedan je od ciljeva prepoznatih kroz naš mandat i misiju, dok kroz program dobrog upravljanja želimo doprinijeti njegovom ostvarenju sprovodeći različite projekte.

Radili smo na jačanju kapaciteta i edukaciju ključnih društvenih grupa - donosioca i kreatora odluka i politika kroz program Škole demokratskog rukovođenja.

Kao i proteklih 12 godina, u okviru Škole kontinuirano i intenzivno smo radili sa polaznicima novih generacija ali i sa alumnistima. U toku 2014. godine, XII generacija ŠDR-a, koja je prvi put okupila isključivo mlade lidere, predstavnike medija i civilnog sektora - uspešno je završila planirani pro-

gram. Polaznici XII i novoformirane XIII generacije imali su mogućnost da se upoznaju i sa dobrim primjerima evropske prakse kroz modul organizovan u Norveškoj. Posjetom gradovima Lilehamer i Oslo, polaznici Škole upoznali su se sa funkcionisanjem njihovog političkog sistema na lokalnom i nacionalnom nivou ali i cjelokupnog društva. Kao i proteklih deset godina, a prepoznaјući značaj programa ŠDR u tranzicionom i procesu izgradnje demokratskog društva, podršku Školi pružilo je norveško Ministarstvo spoljnih poslova.

Škola je 2014. godine formirala i XIII generaciju čiji je program bio posvećen različitim aspektima procesa evropskih integracija. Polaznici ove generacije, osim modula koji su bili posvećeni iza-zovima u procesu uspostavljanja vladavine prava i u procesu evropskih integracija, učestvovali su i na Svjetskom forumu demokratije. Kroz šestodnevni boravak u Strazburu, polaznici Škole imali su priliku da se upoznaju sa radom međunarodnih institucija kao što su Savjet Evrope, Evropski sud za ljudska prava, Misija Crne Gore pri Savjetu Evrope, ali i da uspostave kontakte sa predstvincima drugih političkih škola koje funkcionišu u okviru Mreže Škola političkih studija Savjeta Evrope.

Jačanje alumni mreže bio je jedan od prioriteta našeg djelovanja tokom prošle godine, jer nam je cilj da naši alumnisti budu prepoznati kao inicijatori promjena i pozitivnih pomaka u djelovanju sopstvenih partija, NVO-a, medija ili drugih institucija u kojima su aktivni, sve za dobrobit društva u cjelini. Shodno tome, tim Škole je tokom prošle godine pokrenuo Bilten demokratskog rukovođenja s namjerom da se dodatno otvor prostor za iskazivanje njihovih stavova o svim važnim temama i problemima sa kojima se naše društvo i država suočavaju. (<http://sdr.gamn.org/index.php/mne/30-bilten-demokratskog-rukovodenja/91-bilten-demokratskog-rukovodenja>).

Tokom 2014. godine, GA je kroz Školu demokratskog rukovođenja uspješno sprovela program II generacije Regionalne akademije za demokratiju (RAD) u saradnji sa šest političkih škola iz regionala i uz podršku Evropske Unije. Program druge generacije RAD-a bio je fokusiran na problematiku poštovanja ljudskih i manjinskih prava a okupio je skoro pedeset predstavnika političkih partija i državnih institucija iz zemalja regionala. Kroz ovaj program, političke škole iz regionala ulažu ogromne napore kako bi se uticalo na snažne političke figure u pravcu jačanja aktuelnih demokratskih procesa, njihovog izdizanja iznad nacionalnih i političkih interesa a u duhu regionalne saradnje i pomirenja na Balkanu.

Prošle godine, ŠDR je nastavila sa realizacijom projekta "Javni dijalog o energetskoj efikasnosti i održivom korišćenju energije u Jugoistočnoj Evropi". Ovaj projekat, ŠDR kontinuirano sprovodi već četvrtu godinu zaredom u saradnji sa šest škola političkih studija iz regionala i uz podršku Njemačke organizacije za međunarodnu saradnju (GIZ) i njenog Otvorenog regionalnog fonda za energetsку efikasnost. Kroz ovaj projekat Građanska alijansa već dugi niz godina sprovodi različite aktivnosti u pravcu podizanja društvene svijesti ali i konkretnog znanja o principima energetske efikasnosti i obnovljivim izvorima energije, kroz kreiranje konstruktivnog dijaloga između ključnih ciljnih grupa prepoznatih kroz ovaj projekat. Poseban fokus aktivnosti prethodne godine bilo je jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva ali i šire javnosti za praćenje rada nadležnih institucija iz ove oblasti. Kao krunu ovih aktivnosti, GA je sredinom marta 2014. godine, u saradnji sa skupštinskim Odborom za ekonomiju, finansije i budžet, inicirala održavanje konsultativnog saslušanja na temu „Efikasno korišćenje energije, stanje u Crnoj Gori sa osvrtom na Nacrt zakona o efikasnom korišćenju energije”.

Sprovodeći ovaj projekat, u saradnji sa šest partnera Škola političkih studija iz regionala, uticali smo na intenziviranje javnog dijaloga o energetskoj efikasnosti i podizanje svijesti o njenom značaju. Postignuti rezultati i iskustva pokazali su da je i dalje potrebno raditi u ovom pravcu, te da dosadašnje aktivnosti zahtijevaju nadogradnju i dalju podršku. Tako je prošle godine postignut dogovor o budućnosti ovog projekta. Potpisivanjem Memoranduma o saradnji početkom decembra 2014. godine između predstavnika sedam Škola političkih studija iz regionala, GIZ-ovog Otvorenog regionalnog fonda za energetsku efikasnost, Federalne njemačke fondacije za životnu sredinu i ŠDR-a zvanično je otpočela i treća faza projekta koja će biti usmjerena na jačanje kapaciteta civilnog sektora u parlamentarnim procesima.

Demokratsko odgovorno društvo vidimo samo sa osnaženim i nezavisnim civilnim sektorom koji će biti u mogućnosti da djeluje nesmetano i sprovodi projektne aktivnosti ukazivanjem na nedostatke, propuste ali i pružanjem ekspertize uticati na ubrzavanje procesa društvenih reformi. U

tom pravcu, GA je 2014. godine nastavila da radi na jačanju kapaciteta lokalnih kancelarija civilnog sektora, kako kroz njihovo administrativno i tehničko osnaživanje tako i jačanje njihove ekspertize. Prethodnih godina, Građanska alijansa uspostavila je mrežu partnera lokalnih kancelarija civilnog sektora. Ova mreža uspostavljena je sa posebnom pažnjom da se pokriju sve crnogorske regije a posebno one ranjive kada je u pitanju građanski aktivizam i funkcionalisanje nevladinih organizacija ali i da se uključe organizacije civilnog društva različitog karaktera i misija koje će sve svoje aktivnosti sprovoditi u međusobnoj saradnji, te pružati ekspertsку i svaku drugu pomoć članicama mreže u progamskim i projektnim aktivnostima. GA je pružala pomoć u organizaciji najrazličitijih aktivističkih događaja i ohrabrvala je građanske participacije - posebno na lokalnom nivou, od čišćenja podmorja i ilegalnih deponija u Ulcinju, podizanja svijesti o bezbjednosti u saobraćaju, pravima građana u Nikšiću do borbe protiv zloupotreba i neodgovornosti u zdravstvenom sistemu. Dio aktivnosti u okviru programa dobrog upravljanja posvetili smo i pitanju rodne ravnopravnosti ali i problemu zastupljenosti manjinskih naroda u izvršnoj vlasti.

Nastavljena je saradnja sa kancelrijama Inicijative mladih za ljudska prava u regionu, čija je Građanska alijansa članica, kroz svog osnivača i članicu Inicijativu mladih za ljudska prava u Podgorici. U saradnji sa kancelrijama Inicijative, GA je 2014. godine radila na implementaciji projekta „Youth Who Network for Change“. Kroz ovaj projekat radili smo na jačanju kapaciteta mladih ljudi iz regiona i podizanju svijesti o modelima građanske participacije kroz upotrebu modernih tehnologija. Nakon organizovanog kampa u Sarajevu, za sticanje znanja i vještina, svaka država/kancelarija nastavila je da radi sa mladim timom ljudi na implementaciji regionalnih omladinskih projekata. Crna Gora je sa svojim mladim timom kreirala onlajn portal za mlade www.ibalkanyou.com koji ima za cilj da mladim ljudima iz Crne Gore i regiona posluži kao mjesto i prostor za izražavanje njihovih stavova kroz pisanje tekstova ali i podsticanje onlajn diskusija, što portal omogućava svojom umreženošću sa najpopулarnijim društvenim mrežama Twitter, Instagram i Facebook.

Regionalne saradnje mladih u cilju pomirenja i adekvatnog suočavanja s prošlošću takođe su bile u fokusu. Prošle godine, posebno smo se bavili zagovaranjem ideje uspostavljanja regionalne kancelarije za programe razmjene mladih, po uzoru na Francusko-njemačku kancelariju za mlade. Ove aktivnosti GA je sprovodila u koordinaciji sa partnerskim kancelrijama Inicijative iz regiona a početkom 2015. godine, zvanično ćemo početi sa radom na projektu Regionalni program razmjene mladih podržan od strane Evropske komisije.

Građanska alijansa je kroz partnersku mrežu kancelarija Inicijative mladih za ljudska prava (YIHR) u 2014. godini realizovala ideju osnivanja regionalne Mreže podmladaka političkih partija/Political Youth Network (PYN). Mreža podmladaka političkih partija formirana je na osnivačkoj konferenciji koja je održana u Zagrebu a pristupile su joj 22 najznačajnije parlamentarne političke partije iz regionala. Poseban uspjeh ove mreže jeste to što je ona zasnovana na ideji međusobne saradnje mladih političara te formalnih stranačkih organizacija mladih bez obzira na često podijeljena politička stanovišta i udaljene ideološke pozicije. Ova Mreža, po nazivu Political Youth Network, ima za cilj da pokaže da je budućnost regionala u međusobnoj saradnji ali i da pokaže da mlađi moraju beskompromisno saradivati i biti saglasni oko univerzalnih vrijednosti i ideja kao što su prije svega poštovanje ljudskih prava. Tokom 2014. godine, ova Mreža krenula je sa svojim prvim aktivnostima, poput obilježavanja Međunarodnog dana ljudskih prava na regionalnom nivou kroz niz simultanih aktivnosti koje su se organizovale u svim državama.

Građanska alijansa, ukazala je na prepoznate probleme u oblasti finansiranja nevladinih organizacija iz državnih fondova. Bazirajući svoju argumentaciju na jasnim dokumentima kao što su Izvještaj Državne revizorske institucije, presude Upravnog suda kao i Izvještaj Evropske komisije o napretku Crne Gore, ukazivanjem na nedostatke i konstruktivnim sugestijama pokušali smo da utičemo na konačno regulisanje stanja u ovoj oblasti. Ključni problem je nepoštovanje legislative odnosno Zakona o nevladim organizacijama, gdje se kao posljedica javlja hibridna primjena i finansiranje NVO u Crnoj Gori. Kako ovo prepoznajemo kao jedan od gorućih problema u civilnom sektoru, GA će intenzivno i 2015. godine raditi na monitoringu i praćenju reformi ovog sektora te i dalje zagovarati dobra rješenja i pozivati na odgovornost kao i do sada, kako kroz javne događaje, medijske nastupe ali i organizovanjem konsultativnih saslušanja nadležnih institucija u Skupštini Crne Gore.

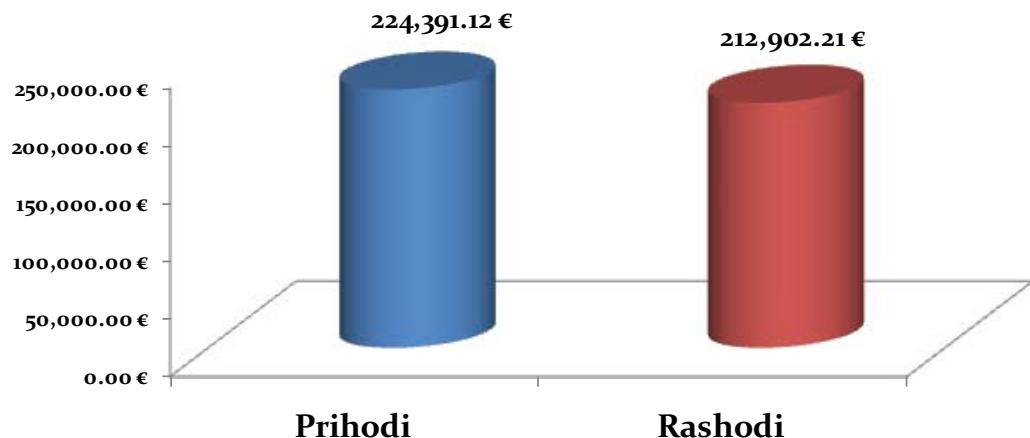
Tokom 2014. godine, pratili smo razvoj e-demokratije i mogućnosti elektronske odnosno onlajn participacije u Crnoj Gori. Crnogorska Vlada pokazala je osjećaj i prepoznała potrebu za razvijanjem onlajn alatki i platformi koje bi omogućile i olakšale participaciju ali i transparentnost institucija. Veliki dio njih nažalost nije zaživio ili je imao praktične nedostatke koje Vlada nije uspjela da otkloni. GA je posebno pratila razvog onlajn platforme za podnošenje elektronskih peticija Glas građana, kao i platforme na sajtu Vlade za prijavljivanje sumnji za zloupotrebu službenih vozila, ali i portala e-uprava, posebno u dijelu koji omogućava direktnu participaciju kroz onlajn učestvovanje u javnim raspravama i podnošenje prijava u različitim oblastima. Brojni nedostaci u implementaciji ovih projekata su primijećeni, a GA je krajem 2014. započela analizu ovih alatki, čije će rezultate zvanično objaviti početkom 2015. godine.

Edin Koljenović, koordinator programa dobrog upravljanja izabran je prošle godine za člana Vladinog Operativnog tijela za implementaciju Komunikacione strategije o evropskim integracijama, što nam je omogućilo učešće u izradi Akcionog plana u ovoj oblasti za 2015 godinu.

Prihodi i rashodi

Ukupan iznos prihoda 2014. godine iznosio je 224,391.12 eura a rashoda 212,902.21 eura

Donatori

- ❖ Ambasada Kraljevine Norveške
- ❖ Fondacija Čarls Stjuart Mot
- ❖ Ambasada Kraljevine Holandije
- ❖ Balkanski fond za demokratiju
- ❖ Savjet Evrope
- ❖ Sekretarijat Fondacije Dekade inkluzije Roma
- ❖ EGAM
- ❖ UNDP - Crna Gora
- ❖ Komisija za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću
- ❖ OEBS
- ❖ Fondacija braće Rokfeler
- ❖ Program podrške civilnom društvu u oblasti krivičnog pravosuđa (CJCSP) - Stejt Department, Biro za borbu protiv međunarodne trgovine drogom i sprovođenje zakona (INL) – Ambasada SAD u Podgorici
- ❖ Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Partneri

DOMAĆI NVO PARTNERI

- ❖ NVO CEDEM
- ❖ NVO ADP ZID
- ❖ NVO CDT
- ❖ NVO FAKT
- ❖ NVO Centar za prava djeteta
- ❖ NVO CRINK
- ❖ NVO Udruženje Egipćana
- ❖ NVO RUŽA
- ❖ NVO Forum MNE
- ❖ NVO Savez udruženja paraplegičara Crne Gore
- ❖ NVO Udruženje paraplegičara Podgorica
- ❖ NVO 4 Life
- ❖ NVO Institut socijalne inkluzije
- ❖ NVO LGBT Forum Progres

INOSTRANI NVO PARTNERI

- ❖ NVO YIHR Srbija
- ❖ NVO ARCT Albanija
- ❖ NVO IRCT Danska
- ❖ Asocijacija Škola političkih studija Savjeta Evrope

GA tim

UPOSLENI

- ◆ Predsjednik: Boris Raonić
- ◆ Programska direktorica: Ajša Hadžibegović
- ◆ Izvršna direktorica: Edina Hasanaga Čobaj
- ◆ Direktor komunikacija: Darko M. Ivanović
- ◆ Koordinator programa ljudskih prava: Milan Radović
- ◆ Koordinator programa vladavine prava: Zoran Vujičić
- ◆ Koordinatorica medijskih programa: Marina Bauk
- ◆ Koordinatori programa dobrog upravljanja: Edin Koljenović i Sanja Rašović
- ◆ Urednica medijskih programa: Milica Đokđurić
- ◆ Asistentkinje na programima: Milena Čarapić i Tijana Velimirović
- ◆ Finansijski menadžer i webmaster: Blažo Crvenica
- ◆ Menadžerka kancelarije: Jelena Vukoslavović Ristović
- ◆ Računovođa: Gordana Drašković
- ◆ IT: Branko Kankaraš
- ◆ IT asistent: Zoran Vujačić

SAVJET GA

- ◆ Dr Gordana Đurović
- ◆ Dr Olivera Komar
- ◆ Branislav Radulović
- ◆ Džemal Perović
- ◆ Maja Boljević

SARADNICI

- ❖ Pravni konsultanti: dr Aleksandar Kovačević

